

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИҚА БОШЛАГАН

5 май 1974 йил, якшанба

№ 105 (15.885). ♦ Баҳоси 2 тийин.

БУГУН—СОВЕТ МАТБУОТИ КУНИ

ЭНГ ХАЛҚЧИЛ МАТБУОТ

ШУ УЛУГ АНЕМ кунларимизнинг шури нақадар гўзал, нақадар бой мўъжизакор. Меҳнатчиларнинг халқро бирдамлик кунин—1 Майни кунгилларимиз бекиб шодлик ва қуруқ ифтихорга тўлган ҳолда эър қувонч билан байрам қиламиз. Бугун эса улуғ Ленин нафш этган, у редкторлик қилган шавкатли «Правда»нинг туғилган кунини, 5 май матбуот кунини байрам қилишда, эртдан кейин совет телевидениси ва радиосининг муборак тўйини нишонлаймиз. 9 майда эса совет халқининг энг ёш мейбур дўшман — немис-фашист босқинчилари устидан қозongan буюк тарихий ғалаба кунини байрам қиламиз. Ватанимиз тупроғида, мусоффо дўригимизда тўй устига тўй, байрам устига байрам! Коммунизм баҳори ҳаммамизга, эрсеваз барча тараққиётларар кишиларга янги куч, янги қувват, янги илҳом ва бахт-саодатлар бахш этмоқда.

Коммунистик партиянинг энг нудратли говий қуроли бўлган совет матбуоти шонли йўлни босиб ўтди. Бу йўл Коммунистик партия тарихий йўлининг узвий бир қисмидир. Бу йўл партия ва халққа садоқат билан хизмат қилиш йўлидир. Партиявийлик, коммунистик идеалларга садоқат, ҳақдорлик, оммавийлик ва халқчилик Ленин вужудга келтирган матбуотнинг асосий хусусиятларидир.

Россияда революция буронлари тўқилганда, марксизм-ленинизм голлари пролетариатни революцион назария билан қуроллантириб, энг кескин курашга, дунёда янги социалистик жамият барпо этишдек буюк жаҳоншумул тарихий курашга олтантирган алағали йилларда «Правда» вужудга келди. Унинг биринчи сони 1912 йилнинг 5 майда меҳнаткаш инсон қўлига теги. Уни революция геийси улуғ Ленин ташкил этди ва унга редкторлик қилди. Айни вақтда янги типдаги матбуотнинг кураш йўлларини, мақсад ва вазифаларини дохияда белгилаб берди. В. И. Ленин газетани журналистик қасбни нихотда севар ва шу босида ҳам у ўзини журналист-адаббети деб ҳисобларди.

Бизнинг матбуотимиз Ленин ишлаб чиққан принципларга амал қилиб, ўз тараққиётининг янгида-янги погоналарига кўтарила борди. У партиянинг чинакам ердამчиси, голий қуроли сифатида ўз Ватанига, ўз халқига муносиб хизмат қилиб, меҳнаткаш оммасининг энг яқин маслаҳатгўйи, мураббийси ва ердამчиси айланди.

Ўз ташкилий принциплари, мақсад ва вазифалари эътибори билан ҳақиқатан ҳам интернационал характерга эга бўлган бизнинг матбуотимиз Совет ҳокимияти йилларида ҳамма қондорш миллий республикаларда бўлгани сингари серкуш Ўзбекистонимизда ҳам бекиб ривож топди. Революциядан йилгари Туркистонда ўзбек тилида фақат биттагина газета нашр этилганди. У ҳам бўлса ҳафтада икки бор чиқариларди. Ҳозир эса Ўзбекистонда 251 газета, шу жумладан 16 та республика, 24 та область, 9 та шаҳар, 126 та район, 76 та кўп тиражли газета нашр этилмоқда. Буларнинг умумий тиражи 5 миллион нускадан зиёддир. Биргина «Совет Ўзбекистони» газетаси ҳарйиб 700 минг нускада нашр қилинмоқда. Бундан ташқари республикамизда неча унлаб журналлар, юзлаб номда миллионлаб тиражга эга бўлган китоблар нашр этилмоқда.

Партия ва ҳукуматимиз матбуотининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, журналист кадрлар ва полиграфия саноати ҳодимларининг моддий ва маданий эҳтиёжларини тўла қондириш тўғрисида тинимга қамқўрлик қилмоқдалар. Республикаимизда ҳозирги замон техникаси билан қуролланган қанчадан-қанча босмақоналар, ўз ишларини намунали ташкил этган нашриётлар ишлаб турибди.

Миллион-миллион меҳнаткашлар оммасининг юксак ишончига, кескис хурмат-эҳтиромига, муҳаббат ва садоқатга сазовор бўлган совет матбуоти илгор идеалларнинг оташин жарчиси, халқ олиб бораётган буюк яратувчилик ишларининг куйчиси, ҳамма янги, илгор ташаббусларининг даракчиси ва тарғибчи-сидир. Матбуотнинг ҳақдорлиги, серзаб, сермажум сатрларида ҳаёт нафасини ҳис этамиз, ранг-баранг материалларда, илмий-назарий ва ўткир публицистик мақолаларида Коммунистик партия ва халқнинг мақсад ва вазифаларини, ишчилар, колхозчи-деҳқонлар ва меҳнаткаш эиблилар меҳнатининг аюрийб намуналарини кўраемиз.

Газета ва журналлар, телевидение ва радио редакциялари партия XXIV съезди, КПСС Марказий Комитети пленумлари қарорларини ҳамда унинг партияга, халққа Мурожаатини пропаганда қилиш ва шу тарихий ҳужжатларда белгиланган коммунистик қурилиш вазифаларини амалга ошириш учун совет кишилари олиб бораётган буюк нурашнинг самараларини кўрсатиб беришда катта иш қилдилар ва қилмоқдалар. Ленин бизнинг матбуотимиз тўқизинчи беш йилликнинг белгиланган киланда ҳалқ кўп иш қилиш лозими.

Социалистик мусобақанинг самардорлигини ошириш, ишлаб чиқаришни ташкил этиш, меҳнат унумдорлигини тўғривсиз ўстириб бериш, махсулот танларини қамайтириш, мажмуу техника ва ресурслардан энг кўп даражада фойдаланиш соҳасида вужудга келаётган янгиликларни, ишчилар, колхозчиларнинг меҳнатда эришяётган ғалабаларини, уларда ўсиб бораётган сиёсий эътиқолини қиқирет фантлар, жоли ва ҳаётий ил-соллар асосида ёрқин кўрсатиб бериш — газета ва журналлар, телевидение ва радио ҳодимларининг муҳим вазифасидир. Партия ташкилотларининг иш практикасида ва ҳўналиш қурилишда вужудга келаётган янги ҳодисаларни, раҳбарликнинг энг мақбўл, таномиллашган метод ва усулларини матбуотда ойдинлаштириб бериш нихотда муҳимдир. Газета ва журналларда, телевидение ва радио қўрсатувлари ва эшиттиришларида эълон қилинаётган материаллар ўткир публицистик руҳда, жанговар ва ишчанлик характерида ёзилгандагина у таъсирчан бўлади. Кишиларни руҳлантиради, сафарбар этади.

Матбуот ўз характерини нихотда халқчилдир. У меҳнаткашлар оммасининг энг ҳозирмавоб маслаҳатгўйи ҳисобланади. Революцион эҳтирос ва ишчанлик руҳи билан сўйилган бизнинг матбуотимиз ишчи ҳамда колхозчи муҳбирларнинг айтиш иштиросисиз, кўп сонали қўнғиллар ва доимий эсиб турадиган авторлар ёрдамисиз ўз олдиға қўнғилган мураккаб ва хилма-хил вазифаларни муваффақиятли бажара олмайдн. Модомкин шундай экан, матбуотда жамоатчилик асосларини янада қучайтириш, редакциялар ҳўзурида вужудга келган штабсиз бўлимлар, советлар, жойлардаги муҳбирлар постларининг кишиларни амалда авж олдириб юбориш — ҳар бир редакция коллективининг жомаон ишидир.

Вутун фаолиятини улуғ идеалларга, Коммунистик партия ишига, халқ ишига бағишлаган совет матбуоти мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этишдек буюк ишда ўзининг коллектив ташкилотчилик ва пропагандаистлик ролини янада авж олдирабериши.

В. И. ЛЕНИН.

СССР халқ рассоми И. Жуновнинг расми.

МЕХНАТ СОВҒАЛАРИ МУСОБАҚА ҚИЗҒИН

Металлургиямиз меҳнат гайратларини янада ошириб юбордилар. Натжидада тўқизинчи беш йиллик белгиланган йилнинг авж олдириб, 1 Май байрамининг муносиб совғалар билан нишонладилар. Зевод коллективи махсулот ишлаб чиқариш тўрт ойлик ланини барвақт адо этди. 5800 тонна ўрнига 5843 тонна тола, 675 ўрнига 678 тонна лент ишлаб чиқаришди. Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, иш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштиришга оид тадбирлар амалга оширилди. Тўртта рационализаторлик тақлифи жорий этилди. Пулат эритиш ва прокат тайёрлаш линияларида меҳнат унумдорлиги ошди. Станимизда 7-8 соат ичда 200 тонна ўрнига 250 тоннадан ошириб металл чиқаришди. Пешқадим пулат эритишчи, куювчи ва прокатчи-ларимиз ҳозирги кунларда 1974 йил

нинг охириг ойларни ҳисобига иш бажаришди. Биз Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб арму-гонлар билан кутиб олиш ниятида социалистик мусобақа байроғини хар қачонгидан баланд кўтариб меҳнат қилмоқдамиз.

Санд НУРИДИНОВ,
В. И. Ленин номи Бенобод металлургия заводининг «300-станн мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

ПЛАҒА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

ди. Планадаги 8 миллион 700 минг сўм ўрнига 8 миллион 835 минг сўмлик махсулот реализация қилинди.

Корхонанинг Кўчкор Мадаминов, Эрнатар Матризаев, Урозмет Саидабдуллаев, Тўрабой Абдуллаев.

ев, Хизир Йўлдошев сингари илгор ишчилари эришяётган ютуқларга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Симна нормаларини 180-200 процентдан адо этишди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» муҳбири.

ТАХИАТОШ—НУКУС ТЕМИР ЙЎЛИ—УМУМХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

ПЎЛАТИЗЛАР

Тахياتош—Нукус темир йўли қурилишининг бошланиши республикамизда ҳаётда катта воқеа бўлди. Унинг қисқа вақт ичда қурилиб ишга туширилиши юзасидан белгиланган тадбирлар партия ва ҳукуматимиз отагларча қамқўрлигининг яна бир ёрқин намунасидир.

Нихотда, қорақалпоқ халқининг, Автоном республиканинг Амударё ва ҳар соҳили, пойтахт шаҳар — Нукус, мамлакат ва республика марказлари билан мукамал транспорт алоқаси ўрнатишдек кўп йиллик оразуси ушаладиган бўлди.

Янги темир йўл трассаси Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасида ишлаб чиқариш кучларини яна ҳам ривожлантиришда ва ҳар бир қорақалпоғистонлигининг турмушини янада фаровон қилишда муҳим оммил бўлиб хизмат қилади.

Ҳозир темир йўл трассасида қийин шартларга қарамадан қизғин иш қўнғилари бошланди. Қўлаб сув ичиётлари устида мустаҳкам кўприклар қуришга киришилди. Чорқўй—Қўнғирот магистралининг Бейнов орқали Москвага давом эттирилиши Қорақалпоғистон хўжаликлариде жауда қисқа вақт ичда нитисодий потенциалнинг тез сўряатлар билан кўтарилишига ёрдам беради. Янги-янги шаҳарлар ва аҳоли пунктлари вужудга келади. Масофалар қисқаради, районларнинг экономикаси ва маданияти бирмунча юксалади.

Шу беш йиллик ичда ишга туширилиши керак бўлган бу темир йўл магистрალი қурилиши Султованс тоғ тиз-

малари, Қоратов тоғлари бағрида яширинган табиий бойликларнинг ўрганилиши ва очилишида катта роль ўйнайди. Тўртқўй ва Берқўй районларидаги ўтмишда деҳқончилик қилиниб, кейинчалик қилиб кетган майдонларни, яёқоқ даштиларни, қизилқум яёловларини ўзлаштиришда катта самаралар беради. Автоном республиканинг шимолий районларида шолиткорлик кескин юксалди. Ўрта Осиёдан Қозогистон, Синбирь, Узақ Шарқ ўлкаларига янги, қисқа ва иқтисодий жиҳатдан ҳам афзал йўл очилди.

Эндилкида қорақалпоқ деҳқонларининг олтин қўнғилари билан етиштирилган ва пахта тозалаш заводларида тайёрланган аёло сифатли пахта тола-ларининг мамлакатимиз марказий районлари, чет элларга чиқарилиши икки-уч баробар арзонга тушади. Қорақалпоғистон, Ўрта Осиёнинг яқин областлари ва Поволжия районларидаги қурилишларга бетон ва гидробетон тайёрлаш учун зарур бўлган ердэмчи материаллар етказиб бериш тезлашади. Пул қурувчилар ҳам зарур қум-шугал қопламалар билан мутта-хил таъминланадиган бўлади. Хуллас, ўзла ишлаб чиқаришнинг тараққиётини тезлашти-ришда Тахياتош — Нукус те-

А. ФЕДОРОВ,
Тахياتош—Нукус темир йўл линияси қурилиши штаб бошлиғи, Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари

мир йўл линияси қўлайликларини санаб адо қилиш қийин.

Уштан йили «Ташхипротранс» институти йўлнинг техникавий лойиҳасини ишлаб чиқди ва уни СССР Пуллар министрлиги тасдиқлади. Ўзбекистон Компартиясини Марказий Комитетиде темир йўл қурилишининг проблемалари ва ташкилий ишлари кенг муҳомададан ўтди. Линия-нини 1975 йилнинг сўнги қвар-талидаёқ ишга тушириш юзасидан қарор қабул қилинди. Қурилишнинг молиявий ресурслар, махсус ускуналар ва материал-лар билан узлуқсиз таъминлаш вазифаси бюргомачи ташкилот — Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига топширилди. Турбев — Астрахань, Турбев — Бейнов ва Бейнов — Қўнғирот темир йўл линияси қурилиши-нини муздатидадн йилгари ишга ту-ширишда намуна қўратган СССР Транспорт қурилиши ми-нистрлигига қарашли 99-қури-лиш бошқармаси ва 260-қури-лиш-монтаж поезди коллективи

бу ерда ҳам нудратчилар қилиб тайинланди.

Қурилиш кўприксовлар зим-масига алоҳида маъсулият юк-лайди. Бу ишни Автоном рес-публиканинг кўпгина кўприклар ва Тахياتош гидроузели қу-рилишида актив қатнашган СССР Транспорт қурилиши ми-нистрлигининг Тошкентдаги 7-кўприксовлик трести коллекти-ви бажармоқда. Трест 13, 14-кўприксовлик отрядлари билан ҳамкорликда етти ой ичдаёқ узунлиги 1100 метр кўприқ қу-рилиши ишларини тўла-тўқис бажариш мажбуриятини ол-ди. Бу, кўприклар қурилиши тарихида иш ҳажмига нисбатан жауда қисқа муздатдир. Амударё устида қуриладиган улкан кўприк таянчларини ускуналаш-де темир йўлчиларнинг оғирини енгил қилаётган «Тахياتошди-роэнегострой» бошқармаси коллективининг меҳнати алоҳи-да маънофга сазовор.

Янги қурилиш бунёдкорлари коллективини олдида қийин, аммо шарафли вазифа туриб-ди. Қорақалпоғистонлик қурув-чиларнинг катта оиласи янги мутахассислар, бунёдкорлар коллективлари билан тўлиб боряпти. Улар ҳозир ётоқхона-лар, база, идора, озиқ-овнат, савдо ва техникавий таъминот объектларини барпо этмоқда-лар. Қурувчиларга ер қаюв ме-

ханизмлари, кўприк деталлари кела бошлади.

Янги коллективнинг муваф-фақиятини иш бошлаши учун ҳар томонлама қўлама бериш партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларнинг муваддас бурчиладир. «Наркал-пакирсповхозстрой» бошқармаси, Қорақалпоғистон АССР совхоз-лар трести бўлажак темир йўл трассасини тешлик билан бўша-тиб бериш тадбирларини қўри-птилар. Тахياتош ва Нукус ша-ҳар ижроия комитетлари қу-рувчилар учун ётоқхона, ошхо-на ва бошқа маданий-маиший бинолар ажратишга киришди. Хўжайли ва Нукус район иж-роия комитетлари белгиланган уйдонларини ишга тайёрлашни бошлаб юбордилар. «Узсельхоз-техника» ва «Нефтегазобоз» ташкилотлари қурувчиларни эҳ-тиёт қисмлар, ёқилғи ва ёнил-ғи материаллари билан, марказ-лаштирилган юк ташин трести эса техника билан узлуқсиз таъминлашни ўз зиммаларига олдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети темир йўл қурилишини умумхалқ қури-лиши деб эълон қилди. Қорақал-поғистон область партия коми-тети тегишди ташкилотлар бил-лан биргаликда Ўзбекистон Компартияси Марказий Коми-тетининг «Тахياتош — Нукус темир йўл линияси қурилиши тўғрисидаги қарорини муҳома-ма қилди ва уни илчил бажариш тадбирларини қўрмоқда.

Шубҳа йўқки, бу умумхалқ қурилиши ҳам белгиланган муз-датдан барвақтроқ ишга туша-ди.

СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи округ сайлов комиссияларига ОЧИК ХАТ

Биз, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари қорхоналар, колхозлар, совхозлар, муассасалар, ўқув юртларининг, ҳарбий қисмларнинг коллективларидан, шунингдек сайловчиларнинг округ сайлов оиди кенгашларидан хат ва телеграммалар олдик. Улар бу хат ва телеграммаларида ҳар биримизни бир қанча сайлов округларидан тўқизинчи ҳақириқ СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганларини маълум қилиб, ана шу округларда овозга қўйилиш учун розилик бериши-мизни сўрагилар.

Бизни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатган ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ҳодимлар, хиз-матчиларга, армия ва флот жангчиларига, барча сайловчиларига чин кўнғилдан самийий миннатдорчилигимиз ва таппаккуримиз-ни изҳор қиламиз. Биз ўзимизга кўрсатилган юксак ҳурмат ва ишончини тўла-тўқис улуғ ленинчи партиямизга кўрсатилган ҳур-мат ва ишонч деб биламиз ва бу ишончга партиянинг ички ҳамда ташқи сиёсатини бутун халқ қўлаб-қувватлаётганлиги-нинг далили, мамлакатимиз меҳнаткашлари КПСС XXIV съез-дининг қарорларини амалга ошириш, ўзларининг фидокорона меҳнати билан беш йиллик планининг муздатидадн илгари бажарилишини таъминлашга қатъий қарор берганликлариининг да-лили деб қараймиз.

Ҳар биримиз фақат биргина сайлов округида овозга қўй-илишимиз мумкинлиги сабабли КПСС Марказий Комитети бизга қўйидаги сайлов округларида овозга қўйилиш учун розилик беришимизни тавсия этди:

Брежнев Л. И. — Иттифоқ Советига, Бауман сайлов округи, Москва шаҳри.

Андронов Ю. В. — Иттифоқ Советига, Кашира сайлов округи, Москва области.

Гречко А. А. — Иттифоқ Советига, Киев сайлов округи, Москва шаҳри.

Гришин В. В. — Иттифоқ Советига, Перов сайлов округи, Москва шаҳри.

Громико А. А. — Иттифоқ Советига, Минск шаҳар иккинчи сайлов округи, Минск шаҳри.

Кирилленко А. П. — Иттифоқ Советига, Чкалов сайлов округи, Свердловск шаҳри.

Косигов А. Н. — Миллатлар Советига, Москва шаҳар сайлов округи, РСФСР.

Кулаков Ф. Д. — Иттифоқ Советига, Петровский сайлов округи, Ставрополь ўлкаси.

Кунаев Д. А. — Иттифоқ Советига, Олмаота — Ленин сайлов округи, Олмаота шаҳри.

Мазауров К. Т. — Иттифоқ Советига, Минск шаҳар биринчи сайлов округи, Минск шаҳри.

Пельше А. Я. — Миллатлар Советига, Киров сайлов округи, Латвия ССР.

Подгорный Н. В. — Иттифоқ Советига, Ленинград сайлов округи, Москва шаҳри.

Полянский Д. С. — Миллатлар Советига, Краснодар сайлов округи, РСФСР.

Суслов М. А. — Иттифоқ Советига, Киров сайлов округи, Ленинград шаҳри.

Шелепин А. Н. — Миллатлар Советига, Ленинград қишлоқ сайлов округи, РСФСР.

Шчербинский В. В. — Иттифоқ Советига, Киев — Ленин сайлов округи, Киев шаҳри.

Демичев П. Н. — Иттифоқ Советига, Люберцы сайлов округи, Москва области.

Машеров П. М. — Миллатлар Советига, Брест сайлов округи, Белоруссия ССР.

Пономарев Б. Н. — Миллатлар Советига, Калинин сайлов округи, РСФСР.

Рашидов Ш. Р. — Миллатлар Советига, Ташкент — Ленин сайлов округи, Ўзбекистон ССР.

Романов Г. В. — Иттифоқ Советига, Москва сайлов округи, Ленинград шаҳри.

Соломенцев М. С. — Иттифоқ Советига, Шахти сайлов округи, Ростов области.

Устинов Д. Ф. — Миллатлар Советига, Ленин сайлов округи, Удмуртия АССР.

Долгих В. И. — Иттифоқ Советига, Ленин сайлов округи, Красноярск шаҳри.

Капитонов И. В. — Иттифоқ Советига, Кичеешма сайлов округи, Иваново области.

Катушев К. Ф. — Иттифоқ Советига, Автозавод сайлов округи, Горький шаҳри.

Тўқизинчи ҳақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказув-чи тегишли округ сайлов комиссияларидан депутатликка ном-зодларни рўйхатга олиш вақтида шу мактубни ҳужжат сифа-тида қабул қилишларини сўраймиз.

БРЕЖНЕВ Л. И.
АНДРОНОВ Ю. В.
ГРЕЧКО А. А.
ГРИШИН В. В.
ГРОМИКО А. А.
КИРИЛЛЕНКО А. П.
КОСИГОВ А. Н.
КУЛАКОВ Ф. Д.
КУНАЕВ Д. А.
МАЗАУРОВ К. Т.
ПЕЛЬШЕ А. Я.
ПОДГОРНЫЙ Н. В.
ПОЛЯНСКИЙ Д. С.

ШЕЛЕПИН А. Н.
ШЧЕРБИНСКИЙ В. В.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
МАШЕРОВ П. М.
ПОНОМАРЕВ Б. Н.
РАШИДОВ Ш. Р.
РОМАНОВ Г. В.
СОЛОМЕНЦЕВ М. С.
УСТИНОВ Д. Ф.
ДОЛГИХ В. И.
КАПИТОНОВ И. В.
КАТУШЕВ К. Ф.

1974 йил, 4 май.

ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ АДАБИЁТИ КУНЛАРИ

Дўстлик кўшиқлари
Янграсин!

Комил ЯШИН

АДАБИЁТЛАРИМИЗ
БАЙРАМИ

Қардош республикаларда ўтказилиб келинаётган Совет адабиёти кунлари аjoyиб бир анъана сифатида дўстлик байрамига айланиб бормоқда. Индидагина шундай шодиёна Тожикистонда бўлиб ўтган эди. Энди бу байрам таъналар республикамизга кўчди. 6 майдан бошлаб, кўшма ўлкада Совет адабиёти кунлари бошланади.

Яхши дўстнинг баҳорда келади, деган гап бор. Навбахоринининг улғў айёмларида республикамизда Совет адабиёти кунларининг ўтказилиши учун нақадар қадрият! Яна бир муҳим кунларимизнинг 50 йиллиги арафасига тўғри келганлиги билан қимматлидир. Биз олтин тўй шодиёналарини мамлакатимиз ёзувчилари — Икдор дўстларимиз билан баҳам қураман. Давра катта бўлади. Ватанимиз қалби Москвадан Вадим Кожевников, Римма Казакова, Габриэль Ретиксон, Светлана Кузнецова, Юрий Суровцев, Иосиф Гринберг, Украинадан Дмитрий Павличко ва Иван Драч, Беларусидан Ольга Ефетова, Озарбайжондан Вислёт Густамов, Грузиядан Ревас Маргариш, Қозғистондан Сирбой Мавленов, Кабарда-Балкар АССРдан Қайси Қулеш, Тожикистондан Мўмин Қаноат, Молдавиядан Ауринли Бусуёқ, Арманистондан Генерк Эмин, Туркменистондан Ота Отажонов, Қорақалпоғистон АССРдан Иброҳим Юсупов, Эстониядан Ленарт Мери, Қирғизистондан Соронбой Жўсупов, Ўзбекистондан Юрий Ритхэу ва Георгий Некрасов, Бурятия АССРдан Дамба Жалсаев каби 30 дан ортиқ шоир, ёзувчи ва таниқли дўстларимиз диёримизга ташриф буюрилади.

Икдор дўстларимизни катта учрашувлар кутмоқда. Асар автори билан учрашши, унинг ўз оғиздан мароқли ҳикоялар тинглаш китобхона учун нақадар қадрият! Яна бир муҳим томон — республикамиз ишчи-хизматчилари, пахтакорлари, айтилари, мактаб ўқувчилари худди шу «ялдам парис ошқ» орқали қардошлари қандайдир ва ўз навбатида 50 йил илдида ўзлари қандайдир юксалишларга қўтарилганликларини намоён қиладилар. эришган муваффақиятлари ҳақида сўзлаб беришади. Оқибат — уларнинг бунёдкор меҳнатлари бу гал ҳам қардош дўстларимиз асарларига ранг-баранг мазмун бўлади.

Дўстларимиз пойтахтимиз билан танишган, тўрт гуруҳга бўлиниб, республикамиз областларига жўнаб кетишади. Улар Сирдарё ГРОСИ бунёдкорлари, Тахтатон қурувчилари, Қарши чуқувчилари, Тоғди чорвадорлари ҳузурида бўлишиб, икдор сўхбатлар, қизил баҳс ва мунозаралар қурадилар. Ўз шеърларидан ўқиб бериб, кечаларга баҳорий фойз киритадилар.

Қарши Давлат педагогика институтинда, Самарқанд қоракўчилик илмий текшириш институтинда, Фарғона область театринда, Қўқонда, Оғаҳий номли Хоразм область театринда Қўқон қатнашчилари иштирокида дўстлик кечалари ўтказилади. Шейхонлик, мушоралар уюштирилади.

Қаламаш дўстларимиз Тошкентга қайтишган, В. Н. Ленин марказий музейининг Тошкент филиалини зиёрат қиладилар. Республика Давлат санъат музейида бўладилар. Сўнг пойтахтимизнинг янги турар-жой массивларида бўлишиб, китобхоналар билан учрашадилар.

Биз дўстларимиз келишига атаб арзирли тухфа тайёрладик. Гафур Ғўлом номида адабиёт ва санъат наприёти томонидан адабий мажмуа нашр этилди. Тўлама республикамизда ўтган йили бўлиб ўтган худди шундай Қўқон қатнашчилари ва бу йилги меҳмонларимизнинг асарларидан намуналар киритилган. Биз ўз аълонамизга содиқ қолиб, ҳар йили республикамизда бўладиган совет адабиёти кунларига атаб худди шундай мажмуа нашр этишни давом эттирмақчимиз.

Республикамиз адабиёт аҳллари, бутун жамоатчилик дўстларимиз келишини орақиб кутмоқда. Биз қардошларимизга «Хуш келибсиз, кўшма диёримизга!» деймиш.

Вадим Михайлович Кожевников — таъини совет ёзувчиси, СССР Ёзувчилар союзининг раёсатининг секретари, «Знамя» журналининг бош муҳаррири, СССР Олий Советининг депутаты ва СССР Давлат мукофотининг лауреатидир.

Вадим Кожевников асарларининг қаҳрамонлари — коммунистик келажикни тобора яқинлаштираётган азамат замонашларимиздир. Унинг совет разведкачилари

нинг жасоратидан ҳикоя қилувчи «Қилич ва қалқон» романи ўзбек китобхоналарига яхши таниш. Адибнинг «Алоҳида бўлиш», «Танишнинг, Балуев», «Пётр Рибинский» сингари повестларининг марказида эса, ишчиларимизнинг аjoyиб вақиллари образлари туради.

Қўқонда ёзувчининг ишчиларимиз ҳаётига бағишланган ҳикоясини ўқисиз.

Алексей Данилович Мохов йигув цехида бригадир бўлиб ишлайди. Ўзи новчадан келган, қотма, сел бучкайиброқ юради. Еноқ суяклар туртиб чиққандан юзи ялпоқ кўринар, ўзини доимо жиддий тўтиб юради. Конструкторлик бюросидаги инженерлар техника бобида Моховга етадигани йўқ, чертёжга қараб, яратилмак машинани аён кўз олдида келтириб, гўё у синодан ўтказилгандай фикр юритаверади, дейишади.

Унинг камгапчилигига сабаб ўзини банд олиб юриши эмас, балки фронтда оғир ярадор бўлганидан тилдан қолгани, кейинчалик тўттилла-тўттилла гапира бошлагани, тиришчилик тўғрисида бу дорини енгис ҳам ханузгача гапирганда қийнаиб, ҳаяжонга тушибди экан.

Йигувчилар бригадирларини самимий ва назоратли киши сифатида таърифлашади. Уларнинг гапларига қараганда Моховнинг обрў қозонишига техниканинг пирн эканлигинида ташқири ноумусил ва покиза инсонлиги ҳам сабаб. Мана йигирма йилдирки у машинанинг чорегини урушда бир марта ўлимдан қутқариб қолган ҳампюлиси Акуловнинг оиласига юбориб туради. Ўзи эса қўшчиларимиз чекинаётган пайтда оғир ярадор бўлиб қолганида ертўласида сақлаб, душманлардан пана қилган айёлга уйланди. Ўша айёл айёққонлар фашистларга қўйилганда полициялар ўлдурди қийнаб, беорани майиб-мажруҳ қилишди.

Мохов кирк тўртда бўлса ҳам заводда уни «кекса ветеран» дейишади. Хўрмат тахтадаги расмида мўйлов бўлишга ҳам қопқора сочи тўқилганидан туртибди. Хўзир эса чекалариди сочи сийрақлашган. Вақт одамнинг қиёфасини ўзгартириб юборади, бирок унинг портрети заводнинг хўрмат тахтасинида шўқоқча тушмай келади.

Мен муҳбирлик мақсадида унга борганимда унинг яхши қарни олишига унча ишонмаганим. У гапимни эшитиб бўлганидан кейин қўлларини бир-бирига ишқалаганича:

— Қани ўтиринг, — деди. Кейин эса тишининг

оқини ҳам кўрсатмай қўшимча қилди: — Демак, тамадди қиламиз. Эр-хотин дастурхонни баравар тузёб, ошхонага галма-гал чиқиб келишади. Деворда беканинг жуфта кўп фотопортретлари кўринади. У меннинг суратларга қараётганини пайқатганидан кейин ҳижолат тортиб деди:

— Алексей Данилович расмимни чиройли чиқараман, деб унчаб ётибди. Менинг эса бори-йўгим шу. — У шундан кейин бармоқларининг учини ямоқ босган юзига текизиб қўйди.

Балконга чиққанимиздан кейин, меҳмон ўйчан ҳолда гап бошлади:

— Мана сиз заводингизнинг етмиш йиллик тарихи бор, дедингиз. Бирок бу унча тўғри эмас. Завод бор эди, бу гап тўғри, бир минг тўққиз юз кирк иккинчи йилгача бор эди. Душман бостириб келишдан сал олдин ишчиларимиз уни йилмамоқдан бери бўлиб қисман портлатишди. Қолганини фашистлар ер билан яқсон қилишди. Бор завод йўқ бўлди қолди. Буни тарихда шундай деб кўрсатиш керак.

— Ана туртибди-ку! — дедим мен заводнинг кўзга ташланган турган корпусларига ишора қилиб.

— Бу ўша завод эмас, — деди Мохов қуруқчилик қилиб. — Бу — бутунлай бошқа корхона.

Юрий Гагарин чарм қанот ясаб, черков кўнгироқ хонасидан сакраган рус мужигига қанчалик қариндош бўлса бу завод ҳам эскисига шўнақа қариндош. Армиядан қайтганимдан кейин ишга киргани заводга бордим. Қарасам заводдан номиниш йўқ. Ўрнида тошлар уюми. Биз шундан кейин сизларнинг тилингиз билан айтганда «тихлашга» киришдик. Амалдачи Кадимги маданият ишоналарини излаётган археологларга ўхшаб қазилма ишларидан бўшмадик. Темир-терсакларни йиғиб, бирини-бирига улаб, ямаб-ямаб ишлатдик, канализация труба-

Вадим КОЖЕВНИКОВ,
СССР Давлат мукофоти лауреати.

Гўзаллик

хикоя

ридан устунлар қилдик. Бу бегона одамнинг кўзига жуфта галати кўринади. Нега деганда кўшчиларимиз жаҳоншумул-тарихий галабани қўлга киритиб, жаҳонни фашизм асоратидан қутқаришдан бўлса ҳам фаррошлардай ҳаммаёқни тиктириб чағ-чундан тозаллаб юришарди. Галатия тўғрисида бу халқ шундай галабадан кейин керилиб, ялла қилиб юриш ўрнига... Хуллас, заводни бир амаллаб биринчи беш йилликларидан даражасида бўлса ҳам ишга тушириб юбордик.

Ушундан шоду хўрамлиқларимизни бир кўрсангиз эди! Гўё фашистлар устидан янгидан галаба қозонганидай кўнунди! Халқнинг урушдан кейин асаби нозиклашиб қолди. Дастлабки маҳсулот берганимизда разведка батальонинида хизмат қилган манаман деган фронтчиларимизнинг ҳам кўзларидан ёш чиқиб кетди. Бирок бу ҳам янги заводимиз тўғрисида кўн бўлолмайди. Биз қийинчиликларга энди кўнлик деганимизда заводни бир амаллаб эндиғина тиклаганимизда ахвол ўзгарди. Энди уни бузишимизга тўғри келиб қолди. Хўзирги, ўзингиз корпусларига ишора қилган заводни қуриш ишига жиддий киришдик. Сиз завод туртибди-ку, дедингиз, мен бўлсам тескарисини айтдим. — Мохов шундан кейин енгил тин олди. — Заводимиз биографиясининг қисқача ва шодилик баёни шундай.

Ольга Дмитриевна бизни ҳаёва ичинлар, деб ичкарга тақлиф қилганидан кейин мени ўзини ақин олиб деди:

— Алёша фақатгина фотохаваскорига эмас, сураткашлик ҳам қилиб туради.

Николай ТИХОНОВ,
Ленин мукофоти лауреати.

Тинчлик қалқони

Пановида янраб болаларимиз. Шаҳарлар гурирар, шовуллар ўрмон. Буюк армиямиз жаҳонда тенгсиз. Оқойишта меҳнат, тинчликка посбон.

Жаҳонни кез, бутун армияларнинг Шон-шўхратини текшир, ўтмишга ҳам бок. Бизнинг армияга қайси бири тенг, Ва қай бири халққа бундан ақирок!

Фашистлар галаси чегарамизда Ёвуз инят билан пайдо бўлган он, Фақат шу армия газандаларининг Қўлини қўлларга соғурди — аён.

Беомон курашлар бошлангани чоқ Қўлларга учганда жанг жарангоси, Ҳеч қандай қўшнинг йўқ эди мўлқ Қўзил армиядай раҳбар даҳоси.

Пановида янраб болаларимиз, Шаҳарлар гурирар, шовуллар ўрмон, Буюк армиямиз жаҳонда тенгсиз, Оқойишта меҳнат, тинчликка посбон.

Расул ГАМЗАТОВ

Ленин мукофоти лауреати,
Доғистон АССР.

Турналар

Шундай туюлади менга эрта-кеч: Қонли жангдан қайтолмаган ҳар солдат — Она тупроғига йиқилмаган ҳеч, Оппоқ турналарга айланган фақат!

Улар ўша олис йиллардан бўён Қўлда парвоз этиб, берарлар садо. Балки, шунинг учун — бизлар боққан он Дилимиз чулғайди галми бир нидо!

Оқшом чоқ ошмонга ташлаб бир назар, Қўраман, тумандай учар турналар.

Учарлар марварид шодаси каби, Гўёки ердаги одамлар сафи! Турналар уцади, Манзиллар йироқ, Қийинчидир номини айтишиб такрор.

Менингча, уларнинг сўзидан ҳарчоқ — Аварлар тилига ўхшашликлар бор!

Дўстлар, қариндошлар бир муҳаббатда Учиб ўтатишлар солиб аргимчоқ. Уларнинг сафида ўрин бор — битта, Эҳтимол мен учун сақланган, ўртоқ!

Кўн келар, турналар аргимчоғида Учарман, ошмонга қўйиб қадамлар. Ушунда қуйларман қўш бўлиб сизин — Она замин узра қолган одамлар!

Михаил ЛУКОНИН,
СССР Давлат мукофоти лауреати.

Зарурат

Ҳаёт ўлчов билмас — байрам ва кулфат. Ушунда ўқ олов бир ситлаб қўйди. Ер узра эгилдим бўқанимча қади. Қўлогим том битди. Яна не тўйдим!

Қирк биринчи йили ҳов ўша дамда Яшайман, юртимда омон. Эски қўруқларига қувиб қадамда, Эҳтиқодим, Мухаббатим элимга аён.

Улим ёқасида бир түш қўргандек. Гоҳ қулиб, эҳтиқоб қоламан гоҳи. Ўша дамларимни қайта қўриб ман. Қўрқув ҳам чекинди мен учун чоғи!

Куламан ўзимнинг соддалигимдан, Сафдошлар хотири бағрим эади. Дўстларим эсламан, меҳри дилимда, Сизларга боқаман, Ҳаёлда улар кезади.

Ортиқлик жойим йўқ, безан йўқ маңда, Олдин мўлтининг бор тўпори қайиш, Сизнинг мангулига — даҳлингиз қандай, Менимчи-чи аён.

Мумкинмас тойиш, Ишлаб, яшайман, осон ва қийин

Ҳаётни қўйлайман токи бор нафас Ўша ҳаётлардан, дейман, қайтайин, Ленини хотирлар мени тинч қўймас. Мен йўлар юрарман ҳаёл-ла танҳо

Тўғри киндаман, қўлар ўтайдим. Сўнгки бор ер узра ўнаман гўё Мангу барқарорлик ичра етаман.

Сирбой МАВЛЕНОВ

Қозғистон ССР.

Башорат

Йигирманчи — оғир йилларда Ленини стол ёнида туриб, Харитага разм соларди...

Поёисиз чўл ётарди қўриб. Аммо, одам ақли, меҳнати

Қақроқликка бир кун чек қўяр. Ленини

қўлин бир ҳаракати Сўз ўзини очарди гўё.

Етар эди саҳро ҳувиллаб, Сувсизликдан оқариб кетиши.

Сароб билан томоғини қўллаб Яйдоқ дала қўзланган беҳуш. Харитага Ленини тикилар, Шунда унинг бир нигоҳидан Чўл бағрида яшайди гуллар, Эл миннатдор буюк доҳида.

Иосиф НОНЕШВИЛИ
Грузия ССР.

Кезмоқдаман далалар бўйлаб

Мовий кўк остида чексиз далалар, Кенгликлар очилишди қўйша қучоқ. Баланд парвоз учун қалбим шайланар Даладаги тўйғун починдай бу чоғ.

Ўрмон шовуллагани тингилмайман қучоқ, Майсангир тебрана елди галдаси. О, ўлкам! Силқинган ҳар яшил япроқ Уфурди менга сенинг нафасинг.

Азиз ўлкам! Менга қувонсан, нурсан, Ёшаради сенда ҳатто кексалар. Деҳқонлар қўйлаб даладан хурсанд, Қўшқилари борган сари юксалар.

Ўлкам! Сенинг чексиз адирларингда Битмас ҳосил унар, олтиндай аёло. Армоисиз яшайман иссиқ бағрингда, Мухаббатинг мўдом юрагимга жо.

Саҳий қўш тўққан туганаси эй Олтин бошоқ бўлиб етишди бугун. Эй Ватан қўши, сен меҳрибон — Чўлганди, ўлкалар яшайди гулгу:

Тоғларга сиғинаман

Мен сиғинсам тоғларга сиғинаман, Мен йиқилсам, тоғларга йиқиламан. Киндик қоним шу тошларга тўқилган, Шу вақданки, унга сажда қиламан.

Гийҳлари ташбиҳ эрур шеъринга, Қўларим гавҳар, ёқут биланман. Чиксанг агар адирга, кир тошга, Шер қўйлар шорларнинг бошига.

Акс-садо қайтариб анҳорларни, Қўшиқ айтар бағри кенг жилгасига. Ишонмайман мен тоғсиз қўйлашимга, Ишонмайман ўсиб қунаб, сўйлашимга.

То тиркиман тоғларга таппанман, То ҳаётман тошга қўйманман. Хўрматини бажо-айлаб савлатига, Мен хўрманман, бир уяр соғинаман.

Гар ялғишсам тоғларга бошим эгиб, Ялғишман, тоғларга ялғишман. Тоққа чиқсам чарчамай, чикканман, Тоққа чиқсам тобора тинчанман.

Фавқатгина тоғларга дилим очиб, Фавқатгина улардан сир уқаман. Мен сиғинсам, тоғларга сиғинаман, Мен йиқилсам, тоғларга йиқиламан.

Санджи КАЛЯЕВ

Қалмиқ АССР.

Мен қўйлайман

Дейдиларки, саҳро бурғутини Темир қанот қилган жойга, Келиб турар йилда 6 ойда.

Мен ҳам ахир чўлнинг илтиғи, Менинг ҳам шу эрур тақдирим, Бошланмишди чўлда илк-шеърим.

Ленини номини шеърим бошида, Ленини ахир менинг илҳомчи. Бошланмишди чўлда илк-шеърим, Чўлнинг ахир менинг илҳомчи.

Мен яшарди тошиб қувончим, Ўқиман пайванд унинг жонига, Бўламан, ҳеч эгри, ёлғизим. Оқсин дедим менинг қонимда, Илҳоминг соф қонимда тоқчи.

Киним мандаи сўраса агар У ҳақида эъланман шеър, Шундай жавоб бергун: Биродар, Сўзларимга бироз қўлоқ бер.

Шоирманки, қўйламан уни, Жанг, меҳнатда таянчим удир. Удир ахир шеърим мазмунин, У мангудир, Меҳрим мангудир.

Ва қўшма қиламан шундоқ: «Ленин билан бошланган шеърим Ленини билан бўлгуси адоқ, У ҳаётим, кўздаги нури!»

В. Сироткин фотоси.

миз, бирор жойимиз камайиб қолмайди. Жомакорнинг бичими қанақалигини ҳам билиб бўлмайди, у жомакор эмас, балкисоли ғилофнинг ўзгиниси. Мен эсим қатъиян қилиб, жомакор енгил ва ахши бўлиши керак, дейман. Москвада модалар бўйча халқроқ конкурсу ўтди. Яхши, ўтаверсин. Ясан-тусан қилгинг келса ҳамменинг ва тевагарингдигилар билан хисоблашиб қилавер. Биз нега жомакор масаласини ана шу кўламада ўйлаб қўрмаймиз!

Жомакорларимизнинг матоси пишк, чидамли, аммо рангичи! Ҳайдалган ерининг рангига ўхшайди. Энг муҳими — тиклиши. Жомакорини ўхшатиб ва қотириб тикиш керак. Эркаларнинг жомакори уларнинг мардонлигини, аёлларнинг жомакори эса латофатини кўрсатиб турсин. Хўзир эса нима бўлаяпти! Олдинда кетётган жомакори илчи эркини а ёлғиз акратоолмансан. Бунгақ нарсаннинг бизга сира ҳам кераги йўқ. Ҳар бир кесбадеги кишининг жомакори ўзига муносиб бўлса жуфта соз бўлади. Ана шунга: да қайси ишчи жойида кўрниматгани ҳам дарров билинади қолади...

— Буларнинг ҳаммаси ахши, Алексей Данилович, мен ўзингиз ҳақингизда уч-тўрт оғиз гапириб берсангиз дедим.

Сўхбатдошим хайратланганидан қосқини чимирди, юзидан бу қанақаси бўлди, деган маънони ўқиса бўлар, шу дамда у ҳатто аламли кўринади.

— Мен сизга нимани гапирялман! — деди Мохов бўш келмай. — Бошқа ишлардан гапирялманми? Биз, ҳеч коммунистларни гўзаллик борасида шу ишларни қилдик. Гўзаллик иши ҳам партиявий иш. Ҳаётимизда гўзаллик қанчалик сароб бўлса ишлар ҳам шу қадар ҳузури бўлади. Мен техника эстетиксини ўзимча ана шундай тушунаман. Ўзимизча айтганда гўзаллик ташвиши. Эҳтимол, мен бирор нарсани нотўғрироқ айтгандирман, унда ўзингиз...

Стеллаж ёнидан ўтиб кетётганимизда Мохов тўхтаб, битта мураккаб детални қўлига оларкин кўзини қисиб томоша қилди.

— Кузовкин! Унинг қили. Қани, текшириб қўрайликчи, тўғри, тама уники! — У менга шовша пиша қўлини қўзди. — Мени, маззур кўрсиз, хизматчилик!

Кетатиб, оркамга ўгирилиб қарадим. Мохов боғидай стеллаж олдига туриб, ялтироқ детални томоша қиларди. У чекраси ёришиб кетганидан мўлқим, ҳатто мағрур кўринади. Учраганимиздан бери уни шу афғонда биринчи кўришим эди.

Эркин НОСИРОВ

тарихнамаси.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Л. Ф. Ильичев шу йил 2 майда ХХРнинг СССРдаги элчиси Л. Ю. Синь-Пройага кўйидаги мазмунда баёнот берди:

«Шу йил 14 мартда ХХР территориясига йондоқликдан қўнган совет чегара вертолётининг экипажидан ва вертолётнинг Хитой томони бир ойдан кўпроқ вақтдан бери ушлаб турибди. ХХР ташқи ишлар министрининг 23 мартдаги нотасида Хитой томони совет чегара вертолётини у қўнмаган ва қилмоқчи ҳам бўлмаган ҳаракат

ларин қилди, деб айбловга уриниб кўрди.

СССР ташқи ишлар министри 28 мартдаги нотасида Хитой томонининг уйдирма даъволарини тўла масъулият билан рад этди. Шунга қарамай, ХХР маъмурлари совет чегара вертолётининг Хитой территориясига йондоқликдан

қўнганлигини бўғтириб кўрсатишга ва бундан Совет—Хитой муносабатларини янада мураккаблаштириш учун фойдаланишга уринаётганликлари кўриниб турибди.

Экипажнинг ва чегара вертолётнинг ҳамон ушлаб турилиши шундай масалаларни ҳал

этишнинг қарор топган халқаро практикасига хилофдир. Совет офицерларининг оила аъзолари, совет жамоатчилиги учун совет ҳарбий хизматчиларининг тақдирини ҳусусида табиий ташвишланмоқдалар.

Совет ҳукумати уч кишидан иборат чегара вертолётни экипа

жини ва вертолётни дарҳол қайтариб тобораши қаттиқ талаб қилади.

Шунга эътиборин жалб қилмоқчимизки, агарда Хитой томони вертолётни ва унинг экипажидан бундан кейин ҳам ушлаб туриш ва совет кишиларини тақдирлашнинг давом эттириш ниятида бўлса, у ҳолда Хитой томони бундай илгиворлик позициясининг муқаррар оқибатлари учун бутун жавобгарлиқни ўз устига олган бўлади».

(ТАСС).

СПОРТ ФУТБОЛ

Ҳар сафардагидек май байрамининг иккинчи куни мамлакатимизда катта футбол мусобақалари бўлди. Олий лигачилар мамлакат чемпионатининг тўртинчи тур ўйинларида куч синашди. Шу кунги стадионларга тўлаганлар радио карнайларидан мамлакат ёшлар терма командасининг ғалабаси ҳақидаги хушхабарни эшитишди. Ёшларимиз Европа чемпионатининг биринчи ярим финал учрашувида Венгрия футболчиларини 2:0 ҳисобида ютти.

Мамлакат чемпионати мусобақалари ҳам тобора шиддатли тус олиб бормоқда. Ўйиндан-ўйинга футболчилар маҳорат касб этмоқдалар. Кучли командалар эса, ўйинлар жадвалининг юқори қисмидан ўрин олиптилар. Ҳозирча омади юрнмай турган коллективларнинг номлари ҳам ойдинлашиб қолди. «Днепр» футболчилари билан киевлик динамовчилар мусобақаларни мағлубиятсиз давом эттирмоқдалар. Гадади турда ҳам бу командалар ҳисобига қўш очко қозondi. «Днепр» футболчилари қайратчилар дарвозасига ягона тўп киритиб, очколарини еттигача етказишди. «Днепр»дан кейинги ўринни эгаллаб турган киевликлар бу сафар тўпчиллик ҳамкўбларини қабул қилиб, меҳмонлар дарвозасига жавобсиз қўш тўп киритишга эришдилар. Ўйинлар жадвалида пастки ўринларни эгаллаб турган «Карпат», «Шахтёр», «Арабат» коллективлари учрашувларни ғалаба билан якунлаб, мавқелини бир мунча яхшилаб олишди. Карпатчилар ўз майдонида Тошкентнинг «Пахтакор» футболчиларини 2:0 билан мағлубиятга уратган бўлса, донекчилик қончилар ўз майдонида «Черномор» коллективини 2:1 билан енгди. Арабатчилар эса, спартакчиларни қабул қилиб, (2:0) ғалаба наҳдасини сурдилар. Қолган ўйинларда қўйидаги ҳисоблар қайд қилинди: «Заря» — «Нистру» ҳамда ЦСКА — «Динамо» (М) — 1:1, «Зенит» — «Торпедо» — 1:0.

Англия футбол ассоциацияси «Альф Рэмсей» мамлакат терма командасига янги тренерлик қилмаслигини маълум қилди. Унинг ўрнига «Арсенал» командасининг собиқ ўйинчиси, ҳозирда «Ковентринг» тренери Джо Мерсер вақтинча устозлик қилишга розилик берди.

ШАХМАТ

Жаҳон шахмат тожи учун курашаётган даъвогарлардан Виктор Корчной дастлабки йўлқанда эришди. У собиқ жаҳон чемпиони Тигран Петросян устидан 3:1 ҳисобида (бир ўйинда очколар тенг бўлинган) ғалаба қилиб, финалга ўйлашма олд. Иккинчи ярим финалчилар ўртасида А. Карповнинг қўли баянда нелиб турибди. Яна бир ўйиндан кейин у Е. Спасский билан орани очиб қиладиган кўринад.

ШОЛИ ЭКИШ ҚАНДАЙ БОРМОҚДА

Республика областларида шоли экишнинг бориши тўғрисида шу йил 4 майга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи сун — областлар; иккинчи сун — план (тектар) ҳисобида; учинчи сун — бир кунда экилган майдон; тўртинчи сун — жами экилган; бешинчи сун — планга нисбатан процент ҳисобида.

	3301	64	2669	80,9
Наманган	4078	30	3055	74,9
Сурхондарё	2957	80	1566	53,0
Фарғона	2401	187	1031	42,9
Тошкент	10394	618	4338	41,7
Самарқанд	2100	35	740	35,2
Сирдарё	7623	160	742	9,7
Қў АССР	37210	794	2517	6,8
Хоразм	9171	208	244	2,7
Республика бўйича	79235	2176	16802	21,2

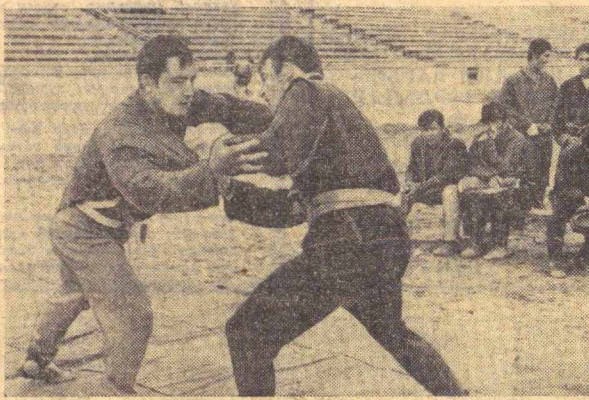
ОТЧОПАРДА

Республикамизда пойтахтнинг катта спорт маскани — Тошкент отчопари байрам кунлари гавжумлади. Бу ерда муҳлис-лар спортнинг бир неча тури

бўйича ўтказилган мусобақаларнинг шохиди бўлишди. Қилчбозлик, бокс, миллий кураш мусобақалари кўпчилида яхши таассурот қолдирди. Ай

ниқса пойғалар олишга сазовор бўлди. «Москвич» ҳамда «Ижуга» машиналарида ўтказилган автопойга қизқинчили билан диққатни тортди. Шунингдек, ёш ҳайдовчилар — картингчиларнинг қизқинчили, мотоцикл пойғаси таҳсинга лойиқ бўлди.

Мусобақаларнинг қизиқарли ва мазмунли ўтишида «Пахтакор» спорт жамияти ва ДОСААФ вакиллари маҳорат кўрсатишди. Суратларда: Тошкент отчопарида ўтказилган мусобақалардан лавҳалар.

А. Тўраев фотолари.

ЧЕТ ЭЛ

ФРАНЦИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ МАКТУБИ

ПАРИЖ, 4 май. (ТАСС). Франция Компартияси Марказий Комитетининг секретариата Португалия Коммунистик партияси Марказий Комитетига мактуб йўллади. Секретариат бу мактубида Португалия халқининг фашист диктатураси устидан қозонган ғалабасини Франция ишчилар синфи ва барча демократлари номидан таъбриқлайди.

Ана шу манфур режим, дейлади мактубда, демократик кучларнинг зарбаси остида емирляди. Шафқатсиз репрессияларга қарамай, Португалия коммунистлари ҳамisha озодлик, социал тараққиёт учун, Мозамбик, Ангола ва Гвинея — Бисаудгаги муамлақачилик урушларини тўхтатиш учун курашининг олдинги сафларидан бордилар. Португалия Коммунистик партияси ҳозирги пайтда, деб таъкидлаб ўтилади, Франция коммунистларининг мактубида, Португалиядаги кенг ва бирлашган демократик ҳаракатнинг энг муҳим таркибий қисмидир.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИНИНГ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

НЬЮ-ЙОРК, 4 май. (ТАСС). Уч ҳафта мобайнида, ҳам ашё ресурслари ва иқтисодий ривожланиш проблемаларини муҳокама қилган БМТ Бош ассамблеясининг VI махсус сессияси ўз ишини тамомлади. Сессиянинг охирида ҳужжатлар маъқулланди. Бу ҳужжатларда ҳал этилмаган иқтисодий проблемаларини ечишнинг муҳим сиёсат, принциплари таърифлаб берилди. Бу принципларни амалга ошириш адолат ва ҳуқуқий тенглик негизда давлатлар ўртасида иқтисодий соҳада

ги муносабатларни қайта қуришга ёрдам беради. Бирлашган Миллатлар Таъкилотининг бош секретари К. Вальдхайм якуновчи баёнгота сессиянинг якуновчи баҳо бериб, қўйилганларни таъкидлади: Ўзлашган Миллатлар Таъкилотига аъзо бўлган давлатлар бу форумда етилган проблемаларини ҳал этиш йўллариини қидриб топаш учун БМТдан бир восита сифатида фойдаланишга қатъий қарор берганликларини намойиш қилдилар. Бош ассамблея қабул қилган ҳужжатлар тенг ҳуқуқли халқаро иқтисод

дий системани ишлаб чиқиш учун яхши асос яратиб беради. «Янги халқаро иқтисодий тартиб ўрнатилган тўртта қисмга таъкид қилинди: «Декларация», — дейди бош секретарь, — бу юзидан содир бўлаётган ўзгаришларни эътиборга олиб, давлатлар ўртасида кўп томонлама ҳамкорлиқни йўлга қўйиш ва ривожлантиришга ёрдам беради. «Харакат программаси» ҳозирги вақтда жаҳон олдидан турган турли проблемалар бир-бири билан боғлиқ эканлигини эътифори қилишни акс эттиради ва иқтисодий ҳамда социал тараққиётга хизмат қилади.

ИМПЕРИАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

Капиталистик мамлакатларда нарх-наво тобора ошиб бормоқда. Мана, майнинг дастлабки кунларидан бошлабко капиталистик мамлакатларда нарх-навоининг яна ошганлиги ва пўлнинг қадри түшиб бораётганлигини кўрсатувчи янгида-янги хабарлар нела бошлад. Янгири монополиялар янада катта фойда олиш учун барча имкониятларни ишга солиб, озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда санаят буюмларига қўшимча нарх қўйиб қимматчилигини авж олдиришмоқдалар. Бу эса меҳнатқиллар устига кўпдан кўп қийинчиликларни ва кўпфатларни солапти.

Америка Қўшма Штатларида нарх-навои оширишга бўлган интилиш кенгайиб борапти. Бу ерда нарх-наво устидан назорат қилиш муддати битганидан сўнг икки кун ўтган Америка норпорациялари ўз маҳсулотларига янги баҳо қўйишга муваффақ бўлдилар. Масалан, пўлат ва металллар баҳоси ўрта ҳисобда 6 процент оширилди! Америка Қўшма Штатларидаги энг йирик металлургия компанияси бўлган «Юнайтед стейт стийл корпорейшн» юқордаги хабарни эълон қилди. Бу компаниядан сўнг «Янгистон стий энд пўрейшн», «Янгистон стий энд пўрейшн» компаниялари ҳам бошча қатор компаниялар ўз маҳсулотларига бўлган баҳонини оширганилини тўғрисида хабар қилдилар. Нарх-наво устидан назорат қи

лиш муддати тугаганидан сўнг мағазиниларга нелган ҳаридорлар бу ерда витаминлардан тортиб электр лампочкаларгача қимматлашган нарх, билан сотилаётганлигини кўришлар.

Америка катбутининг янги вақтлар иккида мамлакатда халқ истеъмол моллари нархлари яна ортишини хабар қилмоқда.

Данияда ҳам турли-туман маҳсулотларнинг нархи оширилганлиги меҳнатқилларнинг норозилигига сабаб бўлмоқда. Бу ерда айниқса кишлоқ хўжалик маҳсулотлари қимматлашмоқда. Бундан ташқари, гўштининг нархи жуда ҳам кўтарилди. Натижада меҳнатқиллар бундай маҳсулотларни жуда кам истеъмол қилганидан бўлиб қолдилар. «Политик» газетасининг хабар беришича қараганда, ҳар бир даниялик оила рўзгор учун ишлатилидиган маҳсулотлар нормасини натайдан кўриб чиқишга мажбур бўлмоқдалар. Айниқса, рўзгорда гўшт ишлатишни тобора қаматтириш режаси тузилмоқда. Натижада мамлакатнинг маҳсулот оморларида 12 минг тоннадан ортиқроқ гўшт ва гўшт маҳсулотлари тўпланиб қолган.

Австрияда сўнгги тўрт йил ичида ҳаёт кечириб, 30 процент қимматлашди. Бу ерда ивартари баҳоси 55,2 процент ошди; медицина хизмати 34,7 процентга кўтарилди, озиқ-овқат маҳсулотлари 30 процентга қимматлашди. Бу эса, кўпчилиги Австрия меҳнатқилларининг оғир кун кечириб, 1974 йилдан бу йилгача чаман баҳо 12 процентга кўтарилди.

Грецияда кечинги бир йил давомида озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда халқ кенг истеъмол молларининг чаман нархи 25,9 процент оширилди. Греция миллий статистика хизмати томонидан келтирилган бу фантлар мамлакатда нарх-навоининг кескин равишда кўтарилганлигидан далолат бериб турибди. Яна шунинг алоҳида кўрсатиб ўтиш керакики, Греция пойтахтида трикичилик ўтатиш учун ҳам қимматланишга тушиб қолди. Кейинги бир йил давомида мамлакат пойтахтида озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда кенг истеъмол молларининг нархи ўрта ҳисобда 30 процентга оширилган.

Капиталистик мамлакатларда нарх-навоининг ошиб бориши, айниқса кенг халқ истеъмол моллари қимматлашиб бораётганлиги меҳнатқилларнинг турмуш даражасини пасайтириб юбормоқда. Шу билан бир қаторда уларнинг норозиликларини кучайтирмоқда.

Редактор М. КОРИЕВ.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

Тошкент телестудиясининг ҳафталик программаси

6 МАЙ — ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 16.55 — Тошкент. 17.00 — Мультифильм. 17.10 — «Ахборот». 20.05 — Ўн минут музика. 20.15 — Оламда нима гап? 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Ёш иккичлар концерти. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Ҳали ҳаёт олдидан (бадий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 16.55 — МОСКВА. 18.25 — Ҳушчилар учун кўрсатув. 18.55 — Янгиликлар. 19.05 — Тамбов областининг муқобил павни — амалда. 19.50 — Ҳалоскорлик (бадий фильмнинг 3-серияси). 21.20 — Концерт. 22.00 — Эртага — радио кун (Тошкент). 22.30 — Ёш овозлар. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 17.05 — ДУШАНБА КўРСАТУВЛАРИ.

— Телефильм. 17.00 — Футбол: «ПАХТАКОР» — «ШАХТЁР». 19.00 — МОСКВА. Футбол: «АРАБАТ» — «ДИНАМО» (Москва). 20.45 — Тошкент. 21.00 — Замондошларимиз — қаҳрамонларимиз. 21.50 — МОСКВА. Фашизмга қарши курашда халқ бўлганларнинг ёрдамчи қўлларига бағишланган бир минутли сукунат. 22.10 — «Вақт». 22.40 — «ЕРКИН ҲАЁТ». (Тошкент). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 16.00 — МОСКВА. 17.20 — Концерт. 17.45 — Ҳалоскорлик (бадий фильмнинг 3-серияси). 19.00 — Тошкент. Бугун — ғалаба байрами. 20.00 — Хушхалати фильмлар экранга. 20.45 — МОСКВА. Киноконцерт. 21.50 — Фашизмга қарши курашда халқ бўлганларнинг ёрдамчи қўлларига бағишланган бир минутли сукунат. 22.10 — Телефильм. 22.40 — Жанговар йиллар кўшиқлари. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Мени кут (бадий фильм). 20.40 — Фильм-концерт.

10 МАЙ — ЖУМА

7 МАЙ — СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 17.05 — Ҳалоскорлик халқ шонри Ғафур Ғулум турган куннинг 70 йиллигига бағишланган кеча. 18.35 — Тошкент. 18.45 — Ҳушчилар учун кўрсатув. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — СССР — телевидение ватани. 20.00 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Кишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 22.50 — Кино оламиди. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — Тошкент. Ҳуш кўрсатувлари. 18.35 — МОСКВА. 19.05 — Янгиликлар. 19.15 — Ҳалоскорлик (бадий фильмнинг 3-серияси). 21.25 — Концерт. 22.00 — Ҳушхалати фильмлар экранга. (Тошкент). 22.30 — Концерт. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Телефильм. 19.30 — Эстетикадан ўқув кўрсатув. 20.10 — Май юдузлари (бадий фильм).

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — Тошкент. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Оталаримиз жасорати. 10.10 — Кувонқо стартлар. 11.00 — МОСКВА. 18.05 — Тошкент. 18.10 — Мультифильм. 18.30 — «Вилли» студияси кўрсатади. 19.00 — Тележурнал. 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Бизнинг Ғафур Ғулум. 20.05 — Ўн минут музика. 20.15 — Дала ишлари кундалиги. 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Оталар сўзи — ақлнинг кўзи. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Футбол: ЦСКА — «ДНЕПР». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — Тошкент. Ҳуш кўрсатувлари. 18.10 — МОСКВА. 18.15 — Мультифильмлар. 19.45 — Фильм-балет. 21.00 — Мўъжизаси мўъжизалар. 22.00 — Тошкент. Инсон ва куну. 22.30 — Санраш ҳуқуқи (бадий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ФУНУЗЕ КўРСАТУВЛАРИ.

8 МАЙ — ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 17.40 — Тошкент. 17.50 — Бремен созандалари изидан (мультифильм). 18.10 — «Юлдузча». 18.40 — Миллионлар легионга университет. 18.55 — Останкино минорасидида уйлар (адабий театр). 19.25 — «Ахборот». 19.40 — Беш йиллигининг тўртинчи йили. 20.05 — Ўн минут музика. 20.15 — «Ахборот». 20.35 — «Ўзбекистон қораловори». 21.05 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Хонқай бўйича финал учрашуви. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — Тошкент. Ҳуш кўрсатувлари. 17.40 — МОСКВА. 18.10 — Афсонавий кишилар (телефильм). 19.10 — Янгиликлар. 19.20 — Болалар учун кўрсатув. 19.45 — СССР Фанлар академиясининг муҳбир аъзоси В. Г. Афанасьев телеомошабинлар сўзловларига жавоб беради. 20.05 — Ҳалоскорлик (бадий фильмнинг 4-серияси). 21.30 — Концерт. 22.00 — Тошкент. 22.25 — Оқланган исм (бадий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Ҳушхалати фильм. 19.40 — Эсте-тикандан ўқув кўрсатуви. 20.20 — Уагуз Ватан уруши кўшиқлари. 20.50 — Хотира (бадий фильм).

11 МАЙ — ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — Тошкент. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Кўзгирчоқ фильм. 10.20 — Эркин ҳамдаси. 11.00 — МОСКВА. 19.00 — Тошкент. 20.50 — «Ахборот». 21.05 — Концерт. 20.35 — «Ахборот». 22.00 — «Вақт». 22.30 — Телефестиваль. Экранда — Қў АССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 — Тошкент. Ҳуш кўрсатувлари. 18.50 — МОСКВА. 19.00 — Ярим ҳафт. ярим чин. 20.00 — Баскетбол: СССР — АҚШ. 21.30 — Концерт. 22.00 — Ҳушхалати фильмлар экранга. 22.30 — Киноламомира. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.50 — ДУШАНБА КўРСАТУВЛАРИ.

12 МАЙ — ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.00 — МОСКВА. 17.55 — Тошкент. 18.00 — Мультифильм. 18.10 — Ёшлар кино. 18.40 — «Ахборот». 18.55 — Идеология ва ҳаёт. 19.25 — Эркин ҳамдаси. 20.05 — Халқаро панорама (Москва). 20.35 — «Ахборот». 20.55 — Концерт. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Улиқ масмун (бадий фильмнинг 1-серияси). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.30 — Тошкент. 17.55 — МОСКВА. 18.25 — Концерт. 18.40 — Кувонқо стартлар. 19.25 — Янгиликлар. 19.35 — Кувонқо хорова. 20.05 — Кишлар мушориси (Тошкент). 20.35 — Концерт. 21.30 — Телефильм. 22.00 — Киноэкран янгиликлари. 22.30 — Киноэкратор М. Фреддиннинг иккидй кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — Концерт. 19.45 — Тянь-Шань қиз (бадий фильм). 21.25 — Чет ол эстрадаи койперти.

ТЕАТР

НАВОИИ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/У да Севги ва қилич.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/У да Иккиноб тоғи, 7/У да Шок Эдип.

МУҚИМИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/У да Ҳижрон, 6/У да Унарлар, 8/У да Тоғ ғузали.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Москва шаҳридаги «ПОИС» цирк артистларининг гастроллари.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «ЎЗБЕК ИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ». «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». «КЎКЧА». «ВОСТОК». «МОСКВА». «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ». «ЧАП КА». «СПУТНИК» (қулуз ва кечқурун). «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Ҳаёт манбаи — САНЪАТ САРОНИ (қулуз ва кечқурун). ЁЗГИ БИНОДА

Италияликларнинг Россиядаги ғалати саргузаштлари — «ФЕСТИВАЛЬ».

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ИНСТИТУТИ ВАКАНТ ВА-ЗИФАЛАРГА

КАФЕДРА МУДИРЛАРИ: органик ва физиколлоид химия, қишлоқ хўжалик машиналари, физика ва қишлоқ хўжалик метеорологияси.

КАФЕДРА ДОЦЕНТЛАРИ: фалсафа, илмий коммунизм, органик ва физиколлоид химия, қишлоқ хўжалик машиналари, биохимия.

КАФЕДРА КАТТА ўқитувчиси: сиёсий иқтисод.

КАФЕДРА ўқитувчиси: рус тили.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой. ХУЖАЛТАЛАР: Тошкент обла-сти. Ормоникидзе район. «Институт» алоқа бўлимига юборилсин.